

$$\{F, F\} - \{A\} - F$$

• **تفويض**

11/9VF1

[illegible]

تلق بازار کانی منبع میدان کوشا و زمی ایران

وہ نام خدا

جناب آقای حسینی

رئیس محترم هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان فراورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

موضوع: اطلاع‌رسانی درباره توافق انتقال گاز طبیعی مایع (LNG) آمریکا به بلغارستان و پیامدهای

منطقه ای

یا سلام و احترام؛

ضمن ارسال گزارش پیوست به استحضار می‌رساند؛ اخیراً توافقاتی میان چند شرکت بین‌المللی برای تحویل حجم قابل توجهی گاز طبیعی مایع (LNG) از آمریکا به بلغارستان صورت گرفته است. این موضوع ضمن اهمیت اقتصادی، پیامدهای ژئوپلیتیکی قابل توجهی در حوزه انرژی منطقه‌ای دارد و گامی مهم در کاهش وابستگی به منابع سنتی شناخته می‌شود. با اجرای این توافق، صادرات LNG آمریکا به اروپا رشد یافته و مسیرهای جدیدی برای واردات گاز در حال شکل‌گیری است که منجر به تنوع‌بخشی بازار انرژی و تحولات ساختاری خواهد شد.

خواهشمند است نسبت به انعکاس گزارش به اعضای محترم آن اتحادیه؛ اقدام مقتضی مبذول

گردد.

سید حامد عسکری
معاون امور بین الملل

٤٠

اداره اروپا

اتاق بازرگانی ایران

معاونت امور بین الملل

به نام خدا

تحويل گاز آمريکا (LNG) به بلغارستان

شرکت‌های بین‌المللی شل (Shell)، توتال انرژی (TotalEnergies) و متلن انرژی و متالز (Metlen Energy & Metals) در مناقصه جدید شرکت دولتی بلغارگاز (Bulgargaz) برای تأمین گاز طبیعی مایع (LNG) بلغارستان در سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ برنده شدند. بر اساس قراردادهای امضا شده، این شرکت‌ها در مجموع چهار محموله LNG معادل ۴۶۰۰۰۰۰۰ مگاوات‌ساعت انرژی را از ایالات متحده آمریکا به بلغارستان تحويل خواهند داد. محموله‌ها به ترتیب در اکتبر و دسامبر ۲۰۲۵ توسط توتال انرژی و متلن و در ژانویه و مارس ۲۰۲۶ توسط متلن و شل تأمین می‌شوند. گاز وارداتی پس از بارگیری در پایانه‌های آمریکایی، در پایانه الکساندروپولیس یونان بازگازسازی شده و از آنجا به شبکه گاز بلغارستان منتقل خواهد شد.

در این مناقصه که با مشارکت بیش از ۱۰ شرکت بزرگ بین‌المللی برگزار شد، در مجموع ۳۷ شرکت فعال در بازار جهانی LNG که بیش‌تر صلاحیت همکاری با بلغارگاز را کسب کرده بودند، برای شرکت دعوت شدند. این قرارداد بخشی از برنامه مدیریت انرژی بلغارستان برای دوره ۲۰۲۵ تا ۲۰۲۹ است که هدف اصلی آن تنوع‌بخشی به منابع تأمین گاز، کاهش وابستگی به روسیه و تقویت امنیت انرژی ملی است.

اهمیت این قرارداد فراتر از بعد اقتصادی آن است و پیامدهای ژئوپلیتیکی قابل توجهی نیز دارد. بلغارستان که تا چند سال پیش به شدت به گاز روسیه وابسته بود، اکنون با استفاده از ظرفیت‌های زیرساختی جدید در یونان، در حال تبدیل شدن به یک گذرگاه منطقه‌ای انرژی میان شرق و غرب است. بهره‌برداری مجدد از پایانه الکساندروپولیس و ورود گاز آمریکایی به این مسیر، موقعیت بلغارستان را در شبکه انرژی جنوب شرقی اروپا تقویت کرده و وابستگی سنتی این کشور به خطوط گاز روسیه از مسیر ترکیه و قرارداد بوتاش با ترکیه (دسترسی به منابع گازی مایع ترکیه) را کاهش می‌دهد.

از منظر اقتصادی واردات LNG از آمریکا از طریق شرکت‌های چندملیتی شل و توتال انرژی می‌تواند باعث ثبات قیمت‌ها در بازار داخلی بلغارستان و افزایش رقابت در بخش گاز اروپا شود. همچنین همکاری این سه شرکت با بلغارگاز نشان‌دهنده اعتماد متقابل بخش دولتی بلغارستان و شرکت‌های انرژی غربی است؛ امری که می‌تواند زمینه را برای سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در حوزه انرژی‌های نو و زیرساخت‌های گاز در این کشور فراهم سازد. در سطح کلان‌تر، این قرارداد نشانه‌ای از تغییر موازنه انرژی در اروپای شرقی است. پس از بحران گاز ناشی از جنگ اوکراین، کشورهای

اداره اروپا

اتاق بازرگانی ایران

معاونت امور بین الملل

منطقه به دنبال جایگزینی پایدار برای گاز روسیه بوده‌اند. بلغارستان با این قرارداد نه تنها امنیت انرژی خود را برای فصل‌های سرد سال تضمین کرده، بلکه گامی در جهت همگرایی بیشتر با سیاست‌های انرژی اتحادیه اروپا و ایالات متحده برداشته است.

به‌طور کلی توافق اخیر میان بلگازگاز، شل، تونال انرژی و متلن را می‌توان نمادی از گذار استراتژیک بلغارستان از وابستگی انرژی به روسیه به سوی استقلال و تنوع تأمین انرژی دانست؛ گامی که هم‌زمان پیامدهای اقتصادی مثبت و ابعاد ژئوپلیتیکی گسترده‌ای برای کل منطقه بالکان به همراه خواهد داشت.

در این چارچوب، تصمیم اخیر اتحادیه اروپا برای توقف کامل واردات گاز از روسیه تا پایان سال ۲۰۲۷، اهمیت قرارداد جدید بلغارستان با شرکت‌های شل، تونال انرژی و متلن را دوچندان می‌کند. در نشست وزیران انرژی اروپا در لوکزامبورگ، اکثریت اعضا با این تصمیم موافقت کردند. نا وابستگی قاره به منابع انرژی روسیه را به‌طور ساختاری پایان دهند و یکی از اصلی‌ترین منابع مالی کرملین در جنگ اوکراین را قطع کنند. بلغارستان که پیش از جنگ اوکراین بیش از ۸۰ درصد گاز خود را از روسیه تأمین می‌کرد، اکنون با سیاستی فعال در تنوع بخشی به مسیرها و منابع انرژی، خود را به‌عنوان یک بازیگر کلیدی در شبکه انرژی جنوب شرق اروپا مطرح کرده است. پروژه‌هایی مانند ترک استریم (TurkStream)، اتصال به پایانه‌های گاز مایع یونان و مشارکت در طرح‌های منطقه‌ای انتقال انرژی، نشان می‌دهند که صوفیه در حال تغییر نقش خود از یک مصرف‌کننده وابسته به یک هاب توزیع انرژی با رویکرد اروپایی است. در این راستا، واردات گاز آمریکایی از مسیر الکساندروپولیس نه تنها پاسخی به سیاست جدید اتحادیه اروپا برای قطع وابستگی به روسیه است، بلکه گامی استراتژیک در جهت هم‌سویی با راهبرد انرژی اتحادیه اروپا و تقویت استقلال انرژی بلغارستان محسوب می‌شود.

ملاحظات:

- قبل از جنگ اوکراین و روسیه، بلغارستان عمدتاً گاز روسیه را از مسیرهای سنتی خطوط لوله ترنس‌بالکان و گازی که از اوکراین می‌آمد، دریافت می‌کرد. ترنس‌بالکان، بخشی از شبکه بزرگتر گاز روسیه بود که گاز را از روسیه وارد اوکراین می‌کرد و سپس از طریق رومانی به بلغارستان و کشورهای جنوب شرق اروپا منتقل می‌شد. بلغارستان از طریق این مسیر، بخش عمده نیاز داخلی خود به گاز را تأمین می‌کرد و هم‌زمان ترانزیت گاز به صربستان، مجارستان و کشورهای اروپای مرکزی نیز انجام می‌شد. پس از جنگ این مسیر مسدود شد.
- در خصوص ترک استریم، قبل از جنگ اوکراین این خط لوله هنوز به بهره‌برداری کامل در بلغارستان نرسیده بود، اما بعداً مسیر اصلی جایگزین مسیر اوکراینی یعنی ترنس‌بالکان شد. ترک استریم گاز

اداره اروپا

اتاق بازرگانی ایران

معاونت امور بین الملل

روسیه را از ترکیه وارد بلغارستان می‌کند و از آنجا به مجارستان، اسلواکی و صربستان منتقل می‌شود. بلغارستان این گاز را صرفاً ترانزیت می‌کند و خود مصرف نمی‌کند. بخش اعظم ظرفیت خط لوله تا سال ۲۰۳۹ توسط گازپروم و شرکت‌های وابسته رزرو شده است و بلغارستان از محل عبور گاز درآمد ترانزیتی دریافت می‌کند. از ابتدای سال ۲۰۲۵ مسیر ترک‌استریم از طریق بلغارستان تنها خط لوله گازی است که گاز روسیه را به اروپا منتقل می‌کند.

- بلغارستان در خصوص انرژی در وضعیت دوگانه و پیچیده‌ای در قبال روسیه قرار دارد. ادامه ترانزیت گاز روسیه از طریق خط لوله ترک‌استریم که از بلغارستان عبور کرده و به مجارستان، اسلواکی و صربستان می‌رسد، موجب شده این کشور در عین همکاری با اتحادیه اروپا برای قطع وابستگی گازی به روسیه، همچنان نقش ترانزیتی مهمی برای گاز روسیه در اروپا داشته باشد. بخش اعظم ظرفیت این خط لوله تا سال ۲۰۳۹ توسط گازپروم و شرکت‌های وابسته رزرو شده است و بلغارستان از محل عبور این گاز درآمد ترانزیتی دریافت می‌کند. هرچند کمیسیون اروپا در پیش‌نویس برنامه خود توقف کامل عرضه گاز روسیه را پیش‌بینی کرده؛ اما کشورهایی مانند مجارستان و اسلواکی هنوز تمایلی به فسخ قراردادهای بلندمدت خود با گازپروم نشان نداده‌اند و صربستان نیز که عضو اتحادیه نیست، مسیر مشابهی را در پیش گرفته است. کارشناسان می‌گویند بلغارستان که گاز گازپروم روسیه را از طریق خط لوله ترک‌استریم ترانزیت می‌کند، می‌تواند نقش کلیدی در پایان دادن به توافق فعلی بین مجارستان و گازپروم روسیه ایفا کند. در واقع بلغارستان کلید توقف انتقال گاز روسیه به اروپا است.